

Sisukord

1. Ainevaldkond :Kunstiained.....	2
1.1. Kunstipädevus	2
1.2. Ainevaldkonna õppeained	2
1.3. Õppeaine jaotamine.....	3
1.4. Ainevaldkonna kirjeldus.....	3
1.4. Ainevaldkonna kirjeldus.....	3
2. Aine: Muusika.....	4
2.1.Õppe- ja kasvatuseesmärgid.....	4
2.2. Õppeaine kirjeldus.....	5
2.3. Õppetegevus	6
2.4. Füüsiline õpikeskkond.....	7
2.5. Hindamise üldalused	7
2.6. Läbivad teemad	8
2.7. Lõiming teise õppeainetega.....	9
3. III astme õpitulemused.....	10
4. Klass: 7.klass.....	11
4.1. Õpitulemused	11
4.2 Õppesisu	13
5. Klass: 8 klass.....	22
5.1. Õpitulemused	23
5.2.Õppesisu	25
6. Klass: 9Klass.....	31
6.1 Õpitulemused	31
6.2 Õppesisu	32
7. Hindamine.....	41

1. Ainevaldkond: Kunstiained

1.1. Kunstipädevus

Põhikoolis on kunstivaldkonna õppeainete õpetamise eesmärgiks kujundada õpilastes eakohane kunstipädevus: suutlikkus mõista kunstide mitmekesisust, arutleda kunsti ja muusika teemadel; väärtustada lähiümbruse, Eesti ja maailma kultuuripärandit; näha eri ajastute ja nüüdisaja kultuuri suhet; kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks, väärtustada enda ja kaaslaste loomingut.

Põhikooli õpilane:

- 1) on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab enda loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- 2) kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle, oskab kujundada oma arvamust ning väljendada kunsti abil emotsioone;
- 3) väärtustab kultuuri ja inimese loovust, osaleb nii individuaal- kui ka koostööprojektides ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- 4) märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust, mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;
- 5) väärtustab ja hoiab Eesti ning siin elavate rahvusvähemuste kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest, seostab kunsti ja kultuuri ning teaduse ja tehnoloogia arengut nii minevikus kui ka tänapäeval;
- 6) omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsest, ametitest võimalustest.

1.2. Ainevaldkonna õppeained

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kunst ja muusika.

1.3. Õppeaine jaotamine

I kooliaste

muusika vene õppekeelega klassis – 5 tundi

muusika keelekümblusklassis – 6 tundi

II kooliaste

muusika – 4 tundi

III kooliaste

muusika – 3 tundi

1.4. Ainevaldkonna kirjeldus

Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele. Kunstidega tegelemise kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Oluline on mõtlemise paindlikkus ning avatus kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele, mis toetavad toimetulekut kiiresti muutuv ja mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiitivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitivse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab loovalt läheneda probleemidele, väärtustab erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele

Kunstiainete sisus, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

1. teadmised kunstidest (analüüs);
2. erinevate kunstide seostamine (süntees);
3. ainealane (verbaalne) keel;
4. loominguline eneseväljendus (loomine, esitamine)
5. kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika)
6. oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus);
7. kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

2. Aine: Muusika

2.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Põhikooli õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu
- 2) oma võimeid;
- 3) tunneb huvi muusika kui kunstiiligi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 4) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 5) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 6) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 7) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb laulupidude traditsiooni edasikandmise protsessis ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 8) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- 9) teab Eesti ja paikkonna tuntumaid heliloojaid ja interpreete ning väärtustab kultuuritraditsioone;
- 10) mõistab, kuidas huvi valdkonna vastu, muusikalised võimed ja teadmised võimaldavad kujundada sellest hobi (harrastuse) või tulevad tulevikus kasuks ameti valikul.

2.2. Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetus toetab õpilaste individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse abil. Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse harmoonilisi isiksusi, tasakaalustatakse ja toetatakse õpilaste emotsionaalset arengut, sh teiste õppeainete omandamisel. Muusikaõpetuse kaudu avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika ainekava koostades on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- rõhutada musitseerimise osatähtsust;
- julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;
- teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;

- rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujunemisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas välja kujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltj Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.

Muusikaõpetuse koostisosad on musitseerimine (laulmine, pillimäng), omalooming, muusika kuulamine ja muusikalugu, muusikaline kirjaoskus.

Muusika kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- laulmine,
- pillimäng,
- omalooming,
- muusika kuulamine.

Õppeaine koostisosad ja osaoskused on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses ning neid kujundatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu ja omaloomingut. Musitseerides arendatakse isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ning koos musitseerimiseks ja loominguks eneseväljenduseks. Rühmas või üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust, emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilaste enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmisega arendatakse sotsiaalseid oskusi ja kujundatakse isamaa-armastust.

Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide ja tekstide loomisega.

Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete.

Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat noodikirja lugemise oskust koos musitseerimisega.

Muusikaõpetuse lahutamatuks osaks on kontserdielü korraldamine koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning nad saaksid ürituste korraldamise kogemuse.

2.3. Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt ning jätab õpilastele piisavalt aega puhata ja huvialadega tegelda;
- võimaldatakse õpilasel õppida individuaalselt ning koos teistega, kasutades erinevaid õppemeetodeid ning arvestades õpilaste erinevaid õpistiile, et toetada nende kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni, arvestades sealjuures õpilaste individuaalsust ja konkreetse klassi võimekust;
- rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- kasutatakse mitmekesist õpikeskkonda: loodus- ja linnakeskkond, arvuti/ multimeediaklass, virtuaalkeskkond jne, käiakse õppekäikudel kontsertidel, teatrites, muuseumides, looduses, näitustel, raamatukogudes jne;
- kasutatakse mitmekesist ja tänapäevast õppemethodikat; seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist;
- leitakse tunnivälise loomingu tegevuse võimalusi (koorilaul, solistid, ansamblid, orkestrid, näituste kavandamine, töötoad jms).

2.4. Füüsiline õpikeskkond

- Muusika õpetamiseks koolis on saadaval: naturaalklaver ja klaveritool, süntesaator, akustiline kitarr, muusikakeskus HIFI, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühenduse ja helikaardiga arvuti ning noodistusprogrammja MIDI salvestusprogramm.
- Tund toimub ruumis kus on võimalik kasutada rühmatööd ja liikumiseks vajalikke pindu.
- Kool võimaldab fonoteegi (CD-d, DVD-d, VHS-d) kasutamise.

2.5. Hindamise üldalused

Kunstivaldkonna pädevuste hindamisel lähtutakse iga õpilase võimetekohasest arengust ja õpitulemuste saavutatusest. Hindamise aluseks on põhikooli

riikliku õppekava üldosas sätestatu, põhikooli riiklikus õppekavas esitatud õpitulemused.

Kunstivaldkonna õppeainetes on hindamise eesmärk toetada õpilaste arengut, innustada õpilasi isikupäraste ideede ja loovate lahenduste leidmisel ning suunata neid sihikindlalt õppima; suunata õpilaste enesehinnangu kujunemist, tekitada neis muusika- ja kultuurihuvi ning luua alus elukestvale muusikaharrastusele; suunata ja toetada õpilasi haridustee valikul kunstide valdkonnas. Hindamine annab tagasisidet õpilaste individuaalse arengu kohta ning on lähtekohaks järgneva õppe kavandamisel.

Hindamisel lähtutakse ainevaldkonnas taotletavatest pädevustest, mille keskmes on:

- õpilaste muusikaliste võimete areng;
- teadmiste ja oskuste rakendamine musitseerimisel;
- isikupärane lähenemine loovülesannete lahendamisel.

Hindamisel väärtustakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel.

Õpitulemuste hindamise vormid on mitmekesised, motiveerivad õpilaste arengut ja on vastavuses õpitulemustega. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnatega ning sõnaliste hinnangute abil, lähtudes püstitatud õppeülesandest ning kehtiva õppekava sisust ja eesmärkidest.

Kujundav hindamine aitab püstitada edasiseid eesmärke, hinnata õpilase panust õppetöösse ning kujundab õpilase enesehinnangut.

Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead.

Muusika õpetamisel hinnatakse õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi ning õppe- ja kasvatusesmärke muusikaliste oskuste lõikes alljärgnevalt:

- 1) laulmine – aktiivne osavõtt ühislaulmisest, õpitulemustes nimetatud ühislauluvaraomandamine;
- 2) pillimäng – musitseerimine kaasmängudes rühmas ja/või üksi;
- 3) omalooming – lihtsa kaasmängu, ostinato, ideede välja- pakkumine ning teostamine, loomingulisus;
- 4) muusika kuulamine ja muusikalugu, – muusika üle arutlemine, muusikateoste analüüsimine ning oma seisukohtade põhjendamine, osalemine kirjalikes ja suulistes aruteludes;
- 5) tunnist osavõtu aktiivsus – aktiivne osalemine tunni eri osades;
- 6) tunniväline muusikaline tegevus – osalemine kooliansamblis, esinemine kooliüritustel, kooli esindamine konkurssidel/võistlustel, sh muusikaolümpiaadil.

2.6. Läbivad teemad

Muusika õpetuses kaasatakse kõiki läbivaid teemasid, kuigi mõnega on seotus tugevam.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust, mis on oluline alus elukestva õppe harjumuste ning hoiakute omandamisel. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Kunst ja muusika võimaldavad õpilastel teadvustada oma võimeid ja huvisid, omandada nii ainealaseid kui ka üldisemaid mõtlemis- ning tegutsemisstrateegiaid. Tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus, kunstidega seotud ametite ja elukutsetega, võimaldatakse vahetult kokku puutuda töömaailmaga, nt külastades loomeettevõtteid. Õpilastele tutvustatakse ainevaldkonnaga seotud erialasid ja edasiõppimise võimalusi.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond. Need teemad hõlmavad mitmekülgsed oskusi, nagu info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ning heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse probleemidega. Teadvustatakse ümbritsevat loodus- või tehiskeskkonda loomingu allikana ja õpitakse keskkonda säästma. Väärtustatakse pärandkultuuri ning rahvuskultuuri jätkusuutlikku arengut. Osatakse näha võimalusi taaskasutuseks, analüüsitakse tehiskeskkonna objekte ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning ideesid katsetama ja ellu viima.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ning töökeskkonnas toime tuleva inimese kujunemist.

Tervis ja ohutus. Kunstiainetes teadvustatakse kunstidega tegelemise emotsionaalselt tasakaalustavat mõju. Kujutavas kunstis kasutatakse materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku, Eesti ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, pärandkultuuri arenemist tänapäevases globaliseeruvast maailmas. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka nüüdisaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loominguulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine, muusikaüritustel.

2.7. Lõiming teise õppeainetega

Muusika on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondade ning ajastu mõtteviisidega. Inimeseks olemine, sotsiaalsed suhted ja maailm on oma erinevates avaldumisvormides kunstide aines ning seeläbi seotud kõigi ainevaldkondadega.

Kunstis, muusikas, kirjanduses ja ajaloo õpitakse tundma eri ajastute eetilisi ja esteetilisi tõekspidamisi ning nende seotust sotsiaalsete, majanduslike, ideoloogiliste, tehnoloogiliste ja muude mõjutajatega. Ühine on maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine ja väärtustamine, isiklike seisukohtade väljendus- ja põhjendusoskuste kujundamine ning salliv suhtumine kaaslaste eriarvamustesse ja loomingulistesse katsetustesse.

Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.

Matemaatika. Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.

Loodusained. Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.

Sotsiaalsed. Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.

Tehnoloogia. Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

3. III astme õpitulemused

Õpilane:

- osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt hääle omapärast;
- laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;

- mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- oskab kuulata ennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos muusitserides;
- suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke;
- kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- rakendab üksi ja rühmas muusitserides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- väljendab kuuldud muusika kohta arvamust ning kasutab seisukohta põhjendades ja muusikapalunii suuliselt kui ka kirjalikult analüüsidemuusikalist oskussõnavara;
- leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- teab autoriõigusi ning nendega kaasnevat õigusi ja kohustusi, huvitub muusikaalasest tegevusest ning väärtustab seda ja osaleb kohalikus kultuurielus;
- omab ülevaadet muusikaga seotud elukutsesest, ametitest ja võimalustest muusikat õppida;
- kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid.

4. Klass: 7.klass

4.1. Õpitulemused

Laulmine:

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 2) mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid laulu õppimisel;
- 3) kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 4) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 5) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 6) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke.

Pillimäng:

Õpilane :

1)kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Omalooming:

Õpilane:

1) loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

2) loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

3) loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne);

4) väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine

Õpilane :

1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid(meloodiat,rütmi,tempot dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;

2) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseis;

3) arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikul

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja aulurepertuaarist tulenevalt kaheksandiktaktimõõdu ähendamist ning arvestab neid musitseerides;

3)kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);

4)mõistab helistike C–a, G–e, F–d, tähendust ning lähtub nendest musitseeridest.

4.2 Õppesisu

Õppesisu	Õpitulemused	Õppega seotud tegevuste orienteeruv maht
Laulmine	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoiu häälemurdeperioodil; • mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ; • kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes; • laulab ea- ja teemakohaseid ühehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; • laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm”(G. Ernesaks), 	12
Pillimäng	Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • kasutab keha-, rütmipille, kaasmängudes ja/või ostinatodes; • kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi. 	1
Omalooming	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel; • loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmipillidel; • loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne); • väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu. 	2
Muusika kuulamine ja muusikalugu		15
Vokaalmuusika	Õpilane:	1

	<ul style="list-style-type: none"> • teab hääle ülesehitusest; • teab mis on hääle murre ja millal see algab; • nimetab hääleliigid; • teab missugusee hääle haigused on olemas ja kuidas neid ravida; • eritab kuulmise järgi hääle liigi; • teab mida on vokaalmuusika ja missugused žanrid kuuluvad vokaalmuusika hulka; 	
Instrumentaalmuusika ja pillikoosseisud	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust; • eristab kõla ja kuju järgi keel puhk-, löök- ja klahvpille ning; elektrofone ja pillikoosseise; • teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke); • teab mis on instrumentaalmuusika ja missugused žanrid kuuluvad instrumenaalmuusika hulka. 	1
Prantsuse muusika	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Prantsuse rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapille ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Prantsuse rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamad inimest ; • nimetab tähtsamaid heliloojad; • nimetab žanre mis tekkisid Prantsusmaal. 	1

<p>Itaalia muusika</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Hispaania rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapille ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Hispaania rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamad inimest; • nimetab tähtsamaid heliloojaid; • räägib ooperist „Carmen“ ja anlüüsib kuulatavat katkendeid. 	<p>1</p>
<p>Hispaania muusika</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Gruusia rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapille ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Gruusia rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamad inimest; • nimetab tähtsamaid heliloojaid; 	<p>1</p>
<p>Armeenia muusika</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Armeenia rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma 	<p>1</p>

	arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; <ul style="list-style-type: none"> • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapäile ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Armeenia rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamad inimest; • nimetab tähtsamaid heliloojad. 	
Gruusia muusika	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Gruusia rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapäile ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Gruusia rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamad inimest; • nimetab tähtsamaid heliloojad. 	1
Indoneesia, Hiina, Jaapani muusika	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Indoneesia/Hiina/Jaapani rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapäile ja eristab neid kuulmise järgi; 	3

	<ul style="list-style-type: none"> • oskab nimetada Indoneesia/Hiina/Jaapani rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamad inimest; • nimetab tähtsamaid heliloojad. 	
Juudi muusika	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Juudi rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapille ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Juudi rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamad inimest; • nimetab tähtsamaid heliloojad. 	1
Araabia muusika	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Türgi rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapille ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Türgi rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamad inimest; • nimetab tähtsamaid heliloojad; • arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja 	1

	<p>arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb autoriõigusi ja nendega kaasn (sh internetis). 	
Sümfooniline muusika	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab mõisted“sümfooniline muusika ja sümfooniaorkester“; • nimetab pillirühmad mida kuuluvad sümfooniaorkestrile; • nimetab tähtsamaid heliloojaid kelle sümfoonia on tänaseni kõige silmapaistvamaid; • iseloomustavad kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara. 	2
Muusikaline kirjaoskus	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi; tähendust ning kasutab neid; • muusikalistes tegevustes; • mõistab taktimõõtude 2/4; • taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides; • kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete; • helikõrgustega (tähtnimed); • mõistab helistike C–a, G nendest musitseerides; • teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt; • mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas-sümfooniaorkester, kammer; • partituur, muusikainstrumentide nimetused. 	5

5. Klass: 8 klass

5.1. Õpitulemused

1.Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoiduhäälemurdeperioodil;
- 2) kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 3) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 4) laulab ea-ja teemakohaseid ühe-, kahe-ning paiguti kolmehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Saaremaa valss“ (R. Valgre), „Kalevite kants“ (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär).

2. Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi-ja plaatpille;
- 2) rakendab musitseerides kitarri lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- 3) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

3. Omalooming

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone keha-, rütmi-ja plaatpillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/võiostinato'sid keha-, rütmi-ja plaatpillidel;
- 3) kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;
- 5) väljendab muusika karakterit jameeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

4. Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 3) tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 4) on tutvunud Eesti ja Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 5) arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 6) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

5. Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
- 4) teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
- 5) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: a) sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused; b) pop- ja rokkmuusika, spirituaal, gospel, džässmuusika, süvamuusika;
- 6) kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

5.2. Õppesisu

Õppesisu	Õpitulemused	Õppega seotud tegevuste
----------	--------------	-------------------------

		orienteeruv maht
Laulmine	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoidu häälemurdeperioodil; • mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes; • kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes; • osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; • laulab ea- ja teemakohaseid ühehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; • laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm”(G. Ernesaks) 	7
Pillimäng	Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • kasutab keha-, rütmipille, kaasmängudes ja/või ostinatodes; • kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi. 	1
Omalooming	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel; • loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmipillidel; • loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne); • väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loominguilisi ideid liikumise kaudu. 	1
Muusika kuulamine ja muusikalugu		24
Ladina-Ameerika muusika Brasiilia Argentiina	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • nimetab riigid mis kuuluvad Ladina-Ameerika riikide hulka • on tutvunud Ladina-Ameerika rahvamuusikaga; 	5

Kuuba Jamaica Mehhiko	<ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapäille ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Ladina-Ameerika rahva tantsud ja iseloomustada neid; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamaid inimesi; • nimetab tähtsamaid heliloojaid; • analüüsib, mis mõjus Ladina-Ameerika muusika arendamisele 	
Põhja-Ameerika muusika Indiaanlased Eskimod Euroameerika muusika Afroameerika muusika	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • nimetab mida me nimetame Põhja-Ameerika muusikat; • on tutvunud Põhja -Ameerika rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapäille ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Põhja-Ameerika rahva tantsud ja iseloomustada neid; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamaid inimesi; • nimetab tähtsamaid heliloojaid; • analüüsib, mis mõjus Põhja-Ameerika muusika arendamisele. 	3
Muusikatööstus ja äri	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • seletab mõisted „levimuusika“; • seletab mõisted „muusikatööstus“; 	2

	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab inimesi ja asutusi ,kes osalevad muusikatööstuse produkte tootmiseks; • seletab mõisted“EAÜ“, „EFÜ““EEL“, CD; • tunneb autoriõigusi (sh internetis). 	
Pop- ja rockmuusika Rock muusika sünd Briti rock Folk-rock Psühhodeeniline rock Soul Fank Progressiivne rock Hard rock Hip hop Elektrooniline muusika Mass muusika Elektrooniline muusika	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot; dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust; • eristab pop-, rokk- • eristab kõla ja kuju järgi keel puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; • teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke); • tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi; • arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult; • tunneb autoriõigusi (sh internetis). • nimetab pop- ja rockmuusika žanre; • nimetab erinevate žanride lauljaid ja tähtsamaid teoseid; • esitab esitluse oma lemmiku laulja/bändi eest ning põhjendab oma valikut. 	12
Popmuusika Venemaal ja Eestis	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • räägib Eesti ja vene pop- ja rockmuusika arengu etappidest; • Võrdleb Ameerika muusika arenguga; • nimetad tähtsamaid lauljaid/bändi ja nende laulud; • räägid Eurovisiooni laulude võitlusest; • räägid Eesti ja Vene kaasaegses muusika kultuuris. 	2

Muusikaline kirjaoskus	Õpilane: <ul style="list-style-type: none">• mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid;• muusikalistes tegevustes;• mõistab taktimõõtu 2/4;• taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;• kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);• mõistab helistike C–a, G nendest musitseerides;• teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;• mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikasümfooniaorkester, kammer, partituur, muusikainstrumentide nimetused.	2
-------------------------------	--	---

6. Klass: 9.klass

6.1 Õpitulemused

Õpilane:

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt hääle omapärast;
- 2) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
- 3) mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 4) oskab kuulata ennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides;
- 5) suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 6) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke;
- 7) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 8) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguideid;
- 9) väljendab kuuldud muusika kohta arvamust ning kasutab seisukohta põhjendades ja muusikapalu nii suuliselt kui ka kirjalikult analüüsides muusikalist oskussõnavara;

- 10) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 11) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 12) teab autoriõigusi ning nendega kaasnevaid õigusi ja kohustusi, huvitub muusikaalasest tegevusest ning väärtustab seda ja osaleb kohalikus kultuurielus;
- 13) omab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest, ametitest ja võimalustest muusikat õppida;
- 14) kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid.

6.2 Õppesisu

Õppesisu	Õpitulemused	Õppega seotud tegevuste orienteeruv maht
Laulmine	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoidu häälemurdeperioodil; • mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes • kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes; • osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; • laulab ea- ja teemakohaseid ühehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; • laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm”(G. Ernesaks) 	15
Pillimäng	Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • kasutab keha-, rütmipille, kaasmängudes ja/või ostinatodes; • kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi. 	1

Omalooming	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel; • loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmipillidel; • loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne); • väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu. 	2
Muusika kuulamine ja muusikalugu		15
Muusika esitamise kooseised Ansambel Orkester	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ansambli ja orkestri mõistet; • nimetab ansambli põhitunnused; • nimetab põhitunnuseid, mille järgi ansambli liigitatakse; • nimetab ansambli tüüpe ; • nimetab orkestri põhitunnused; • nimetab erinevaid orkestriliike; • võrdleb 18.,19.,20. sajandi orkestrit, • eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; • arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult; 	1.5
Hääl	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab hääle ülesehitusest ja kuidas tekib hääl; • teab mis on häälemurre ja millal see algab; • nimetab hääleliigid; • teab missuguse hääle haigused on olemas ja kuidas neid ravida • eritab kuulmise järgi hääle liigi; • teab mida on vokaalmuusika ja missugused žanrid kuuluvad 	1

	<p>vokaalmuusika hulka;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nimetab hääleorganeid; • teab millest sõltub hääle kõrgus; • teab ,issugused välismõjud kahjustavad hääleorganeid ja kuidas neist saaksid hoiduda. 	
Itaalia muusika	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Itaalia rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapille ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Itaalia rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamad inimest; • nimetab tähtsamaid heliloojaid; • räägib Antonio Vivaldist, mis iseloomustab teda muusikat, analüüsib katkendeid teosest“ Aastaajad“; • nimetabja iseloomustab žanreid mis tekkisid Itaalias; • seletab miks peetakse muusikat üheks Itaalia kultuuritähiseks; • nimetad millised on olulisemad laululiigid Itaalia rahvamuusikas; • kuulab ja eseloomustab Napoli laulu kasutades muusikalist sõnavara; • nimetad pille mida kasutatakse Itaalia rahvamuusikas; • analüüsib missugune on Itaalia panus Euroopa kunstmuusikass 	0.5
Muusikateater Oper Operett	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seletab mõisted „muusikateater“; • seletab mõisted oper/operett/ballett/muusikal; 	2

<p>Ballett Muusikal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • teab millal ja kus iga žanr tekkis; • räägib kes tegevad ooperi/operetti/ballete/muusikalilavastuse valmimisel; • kirjeldab klassikalise ooperi liigendust; • nimetab oskusi ja teadmisi mida vajab helilooja ooperi/operetti, balletti, muusikali kirjutamiseks; • nimetab tuntumaid heliloojaid ja nende teosed; • kuulab ja analüüsib teoseid kasutades muusika sõnavara • täidab muusikalise seminaari; 	
<p>Prantsuse muusika</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Prantsuse rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab rahvalaulu tüüpe; • nimetab rahvapille ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Prantsuse rahva tantsud; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab väljapaistvamaid inimesi; • nimetab tähtsamaid heliloojaid; • nimetab žanre mis tekkisid Prantsusmaal ; • nimetab missugune on prantsuse tuntuim lauluvorm ja kes on selle nimekaimad esitajad; • analüüsib missugune on Prantsuse muusikakultuuri osatähtsus Euroopa ja maailma kunstmuusika ajaloos. 	<p>0.5</p>
<p>Aafrika muusika</p>	<p>Õpilane:</p>	<p>0.5</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • on tutvunud Aafrika rahvamuusikaga; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; • nimetab Aafrika laulutüübid; • nimetab Aafrika pillid ja eristab neid kuulmise järgi; • oskab nimetada Aafrika rahva tantsud; • nimetab milline on tähtsus muusikal ja tantsuk Aafrika rahvaste elus; • teab milline muusika väljendusvahend seostub esimesena Aafrika muusikakultuuriga; • teab mis on polürütmia ja kuidas see väljendub Aafrika rahvaste muusikas ja tantsus; • iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; 	
<p>Jazz New Orleansi Dixieland Chicago jazz Sving Bebop Cool jazz Hard bop Free jazz Jazz rock Jazz 20.saj lõpul ja tänapäeval Jazz muusika Eestis</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust; • eristab pop-, rokk-, džäss ja lavamuusikat; • eristab kõla ja kuju järgi keel puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise; • teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke); • arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult; • tunneb autoriõigusi (sh internetis); • seletab mõitsed „jazz“; • teab missuguste muusikastiilide nsegunemisel tellis jazz; 	<p>8</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • teab missuguste iseloomulike tunnuste järgi saab ära tunda jazz-muusika; • iseloomustab jazz i rütmikat, meloodiat, harmooniat; • kirjeldab traditsioonilise jazzbändi koosseisu; • teab missugused Ameerika linnad on olnud tähtsaimad jazz-muusika keskused; • nimetab jazz-muusika stiilid, mis tekkis 20.sajandil ja 21. sajandil; • nimetab jazz-muusika stiilid, mille tekkitamisele mõjus Miles Davis; • nimetavab jaz-muusika stiilid, mille tekkitamisele mõjus Louis Armstrong; • teab, mis mõjutas jazzi levikut Eestis; • teab, missugune roll oli Uno Naissool eesti jazzi kujundamisel; • teab toimuvates jazz festivalides nii eestis kui ka Välismaal. 	
Filmimuusika	<p>Õpilane :</p> <ul style="list-style-type: none"> • seletab mõisted „filmimuusika“; • teab, millise meeleolu filmi tunnusmuusika loob; • nimetab muusikainstrumente, mida kasutatakse tunnusmuusikas ; • seletab mõisted : kõne, taustaheli, heliefekt, helirežisöör, helioperaator, helindamisprotsess, muusikaline kujundamine. 	1
Muusikaline kirjaoskus	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; • mõistab taktimõõtude 2/4; • mõistab taktimõõdu tähendust ning arvestab seda musitseerides; • kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed); • mõistab helistike C–a, G nendest musitseerides; 	2

	<ul style="list-style-type: none">• teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;• mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas (nt sümfooniaorkester, kammer, partituur, muusikainstrumentide nimetused).	
--	---	--

7. Hindamine

Nii numbrilise kui hinnangulise hindamise peafunktsioon muusikaõpetuses on anda tagasisidet töö tulemuslikkuse kohta ja motiveerida õpilast tema edasises tegevuses. Hindamise objektiks on nii valminud teos kui tööprotsess (sh kavandid, harjutused, visandid, pikemaajalise praktilise töö vaheetapid, muusikalise seminaarid, iseseisev töö).

Mahukamate, erinevat õppesisu integreerivate ülesannete puhul kasutatakse hindamist mitme hindega, et anda paremini tagasisidet erinevate oluliste aspektide kohta ning väärtustada iga õpilase mõtete ja lahenduse isikupära.

Motiveerimiseks õpilasi lisatööd tegema ja uusi sihte seadma, hinnatakse õpilaste head või väga head sooritust konkursil, ainevõistlusel, kontserdil kõrgema hindega („5“).

Õpilastele antakse võimalus osaleda hindamisprotsessis. See õpetab töid analüüsima ja erinevaid lahendusi väärtustama. Selleks, et õpilane oleks ajendatud uusi teadmisi, kogemusi ja oskusi omandama, toetab õpetaja õpilase eneseanalüüsi – mida õpilane tundis ja õppis, mida ta soovib järgmisel korral teha teisiti jne. Üheks võimaluseks on õpimapi kasutamine. Samuti toetab õpilaste kaasamine positiivse minapildi kujunemist ja ajendab õpilasi aktiivselt õppeprotsessis osalema.

Muusikatundides kasutatakse kujundavast hindamist, mis:

- jälgib õpilase arengut,
- keskendub protsessile,
- aitab eesmäärke seada.

Hinnatakse kõiki muusikaõpetuse koostisosi, milleks on:

- 1) laulmine;
- 2) omalooming;
- 3) muusika kuulamine ja muusikalugu;
- 4) õppekäigud.

Lisaks sellele hinnatakse ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

Ülaltoodud muusikaõpetuse koostisosi, samuti osalusaktiivsust ning eneseanalüüsioskust võib tinglikult koondada 4 kriteeriumi alla, lähtudes sellest, mida õpilane seatud ülesande puhul peab oskama ehk mida hinnatakse:

- teadmised,
- praktilised oskused, eneseanalüüsioskus,
- osalusaktiivsus.

Teadmised – muusikaline kirjaoskus, oskussõnavara, muusika kuulamine ja muusikalugu (analüüs);

Praktilised oskused – laulmine, pillimäng, omalooming, muusikaline liikumine;

Eneseanalüüsioskus – oskus analüüsida nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes;

Osalusaktiivsus – tunnist osavõtt, aktiivne osalemine muusikalistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, õppekäikudel; kontsertide ja muusikaetenduste külastamine).

Iga kriteeriumi puhul kirjeldab konkreetne õpitulemus (eesmärk või ülesanne) seda, mida õpilane peab oskama teha ehk mida hinnatakse.

Teadmised

Õpilane

kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust; väljendab oma arvamust kuulatud muusika kohta, põhjendab ja analüüsib seda suuliselt ja kirjalikult, kasutades muusika oskussõnavara; kuulab teiste maade rahvamuusikat, leiab nende iseloomulikke jooni, võrdleb neid eesti rahvamuusikaga, toob esile sarnasusi ja erinevusi.

Praktilised oskused:

Laulmine ja pillimäng

Õpilane laulab ühehäälsust rühmas, olenevalt hääle omapärast;
laulab oma häält arvestades loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili; l;
oskab laulda eesti rahvalaule (sh regilaulu)
kasutab kaasmängudes ja/või *ostinato*'des keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt
rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtmeid ning lähtub pillimängus absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest); kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Loominguliste ideede väljendus

Õpilane

rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid.

Õpilane saab hinde „5”, kui ta esitab vastamisel laulu peast, ilma vigadeta, oma hääle omapära arvestades, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili.

Muusikaliselt vähem võimeka õpilase puhul ei nõuda puhast intonatsiooni. Selle tegevuse hindamisel hinnatakse ka osalusaktiivsust.

Laulmine

Õpilane

- laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt,
- arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoiu häälemurdeperioodil;
- oskab laulda eesti rahvalaule (sh regilaulu) ning teab peast oma kooliastme ühislaule; kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Eneseanalüüsi oskus

Õpilane

- oskab kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerimisel.

Osalusaktiivsus

Õpilane

- suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldumisvorme;
- laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes.

	Teadmised	Eneseanalüüsioskus	Osalusaktiivsus
5	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatavast muusikast selgesõnaliselt (nt kirjeldab 5 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja selgitab seda väga põhjalikult, kasutades muusika oskussõnavara.	Õpilane analüüsib objektiivselt ja põhjalikult enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteeti ning püstitab uusi eesmärgi, kirjeldades, mida ja kuidas edaspidi arendada.	Õpilane suhtub endale võetud ülesannetesse väga kohusetundlikult. Õpilase huvi, initsiatiiv, panus ja/või soov osaleda erinevates muusikalistes (sh tunnivälistes) tegevustes on väga suur.
4	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta mõningal määral (nt kirjeldab 3–4 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades küllaldast muusika oskussõnavara.	Õpilane analüüsib enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteeti ja toob välja üksikud eesmärgid, kirjeldades, mida ja kuidas edaspidi arendada.	Õpilane suhtub endale võetud ülesannetesse kohusetundlikult. Õpilase huvi ja/või soov osaleda erinevates muusikalistes (sh tunnivälistes) tegevustes on piisavalt suur.
3	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta vähesel määral (nt kirjeldab 1–2 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vähest muusika oskussõnavara.	Õpilane analüüsib vähesel määral ja/või õpetaja toetusel enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteeti.	Õpilane suhtub endale võetud ülesannetesse osalise kohusetundlikkusega. Õpilane näitab üles mõningast huvi ja/või soovi osaleda muusikalistes (sh tunnivälistes) tegevustes.
2	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta ebapiisavalt, analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vaid üksikuid muusika	Õpilase analüüs enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteedi üle on mitterahuldav.	Õpilane suhtub endale võetud ülesannetesse ebapiisava kohusetundlikkusega. Õpilane näitab üles väga vähest huvi ja/või

	oskussõnu.		soovi osaleda muusikalistes tegevustes.
1	Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.	Õpilane ei analüüsi enda (või kaasõpilaste) töö kvaliteeti.	Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.

Praktilised oskused				
	laulmine ja pillimäng	loominguliste ideede väljendus	laulmine	
			muusikaliselt võimekas õpilane	muusikaliselt vähem võimekas õpilane
5	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, väga heal tasemel, veatult.	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid sobivate muusikaliste väljendusvahenditega, võimetekohaselt, selgelt, kindlalt ja arusaadavalt.	Õpilane laulab ladusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili. Esitus on veenev ja enesekindel.	Õpilane laulab ladusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ja väljendusrikkalt. Esitus on veenev ja enesekindel.
4	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, heal tasemel, esineb väiksemaid eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, arusaadavalt, esineb väiksemaid eksimusi.	Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel.	Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel.
3	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, rahuldaval tasemel, esineb puudusi ja vigu (nt meloodias, rütmikas või	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, mõningal määral, esineb puudusi ja vigu.	Õpilane laulab selge diktsiooniga, kuid on raskusi ühtlase ja täpse laulmisega. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi.	

	dünaamikas, stiilis vm).		
2	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel mitterahuldaval tasemel, esineb olulisi puudusi ja vigu.	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid ebapiisavalt, esineb olulisi puudusi ja vigu.	Õpilane laulab mitterahuldavalt ja vead on selgelt kuulda. Esinemine ei edasta laulu sõnumit.
1	Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.	Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.	Õpilane ei tule laulu esitamisega toime.